

Forse toename aantal patiënten met griep

Nieuwsbrief Influenza- Surveillance 2017-2018

Een uitgave van: Nationaal Influenza Centrum (NIC): Rotterdam (Erasmus MC), Bilthoven (RIVM); Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg (NIVEL)

Epidemiologische influenzasituatie in Nederland

In de afgelopen week was er een forse toename te zien van het aantal patiënten dat zich met influenza-achtige ziekte (IAZ) meldde bij de huisarts. Het aantal patiënten met IAZ liep op van 10,5 in week 3 naar 16,5 patiënten per 10.000 inwoners in week 4 van 2018 (figuur 1 en 2). Daarmee komt de epidemie op een vergelijkbaar niveau als tijdens de piek van het seizoen 2014/2015 (figuur 2). Dit is de zevende achtereenvolgende week met een klinische influenza-activiteit boven de epidemische grens van 5,1 patiënten met IAZ per 10.000 inwoners. Opvallend is het hoge percentage infecties met influenzavirus type B, vooral in de peilstations surveillance (zie onder). Ook werden weer veel patiënten gezien in de leeftijd 0-4 en 5-14 jaar oud (figuur 5).

Influenzavirusdetecties

In week 4 van 2018 werd in 75% van de neus- en keelmonsters van patiënten met IAZ influenzavirus gevonden: in de 60 door NIVEL-peilstationhuisartsen afgenomen monsters werden 39 influenzavirussen type B (Yamagata-lijn), 2 influenzavirussen type A(H3N2) en 4 influenzavirussen type A(H1N1)pdm09 gevonden (figuur 3). Daarnaast werd ook 1 maal rhinovirus en 5 maal respiratoir syncytieel virus (RSV) gedetecteerd.

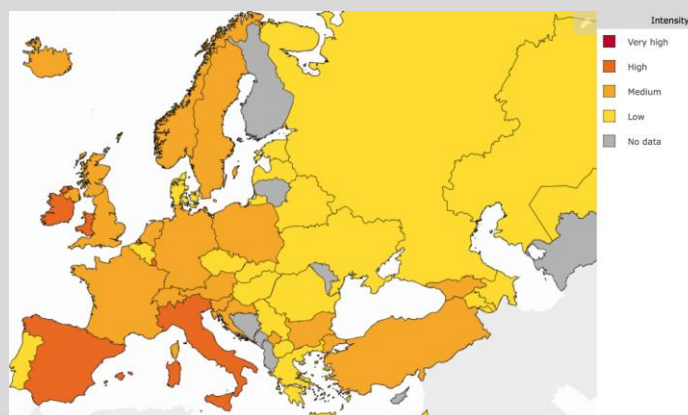
In alle in dit seizoen sinds week 40/2017 door de peilstations afgenomen influenzavirus-positieve monsters van IAZ-patiënten werd 111 maal (85%) een influenza B virus van de Yamagata-lijn, 1 maal (1%) een influenza B virus van de Victoria-lijn, 10 maal (8%) een A(H3N2) influenzavirus en 8 maal (6%) een A(H1N1)pdm09 influenzavirus aangetroffen.

Van de 791 door diagnostische ziekenhuislaboratoria aangemelde influenzavirussen waren er 590 (75%) van het B-type, en 201 (25%) van het A-type (figuur 4). Van de verder gekarakteriseerde A virussen waren er 124 van het A(H3N2) subtype en 42 van het A(H1N1)pdm09 subtype. In het 2017-2018 seizoen zijn tot nu toe slechts 4 influenza B virussen van de B/Victoria-lijn gevonden. De overige 457 getypeerde influenza B virussen behoorden allen tot de B/Yamagata-lijn. Net als vorige week laat figuur 4 een "trendbreuk" zien in het aantal gedetecteerde virussen in de ziekenhuissurveillance sinds week 2. Dit wordt verklaard doordat participerende ziekenhuizen is gevraagd een kleinere steekproef te nemen dan voorheen het geval was.

Het aantal diagnoses voor influenzavirus infecties door diagnostische laboratoria (figuur 6), waaruit de meldingen uit de ziekenhuissurveillance (figuur 4) voortkomen, laat een doorgaande toename zien, vergelijkbaar met de peilstations surveillance. Ook hier is type B dominant, maar het aandeel type A virus infecties is groter dan in de peilstations surveillance.

De situatie elders op het noordelijk halfrond

In **Europa** is de situatie ten opzichte van de afgelopen week nauwelijks veranderd. In het noorden, westen en zuiden is de influenza activiteit al enkele weken duidelijk boven de epidemische grens. In het oosten neemt nu echter ook langzaam de activiteit toe (zie onderstaande figuur). In de peilstations surveillance werden griepvirussen aangetoond in 52% van de geteste patiënten (Bron: ECDC/WHO, [Flu News Europe](#))

In **Noord Amerika** blijft de influenza activiteit nog altijd hoog, met vooral A(H3N2) virus circulatie. Net als in Nederland evenaart de huidige epidemie in de Verenigde Staten de piek van de epidemie van 2014/2015. Het grote verschil met Nederland is echter dat A(H3N2) virussen domineren in de Verenigde Staten, wat mogelijk verklaart dat er daar relatief veel ziekenhuisopnames gemeld worden. In Nederland zien we overigens ook iets meer A(H3N2) virus in ziekenhuizen dan in de peilstations surveillance. In Canada worden meer en meer influenzavirussen type B gevonden maar domineren ook nog altijd de A(H3N2) virussen (60%). (Bronnen: Amerika: [CDC Weekly FluView Report](#); Canada: [Fluwatch Weekly influenza reports](#))

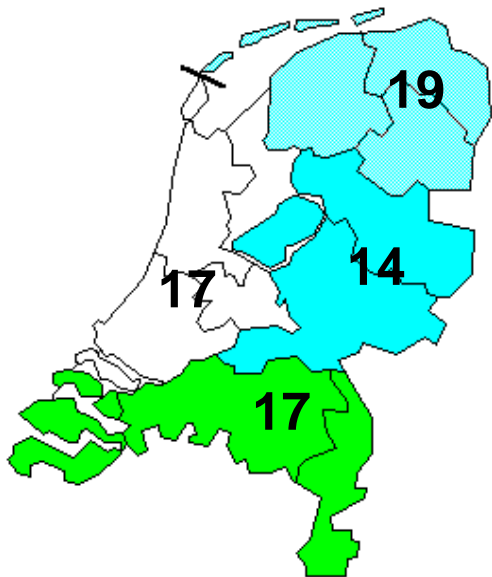

Fig. 1. Aantallen door peilstationhuisartsen geregistreerde influenza-achtige ziektebeelden (IAZ) per 10.000 inwoners per regio in week 4 van 2018 (bron: NIVEL, voorlopige gegevens).

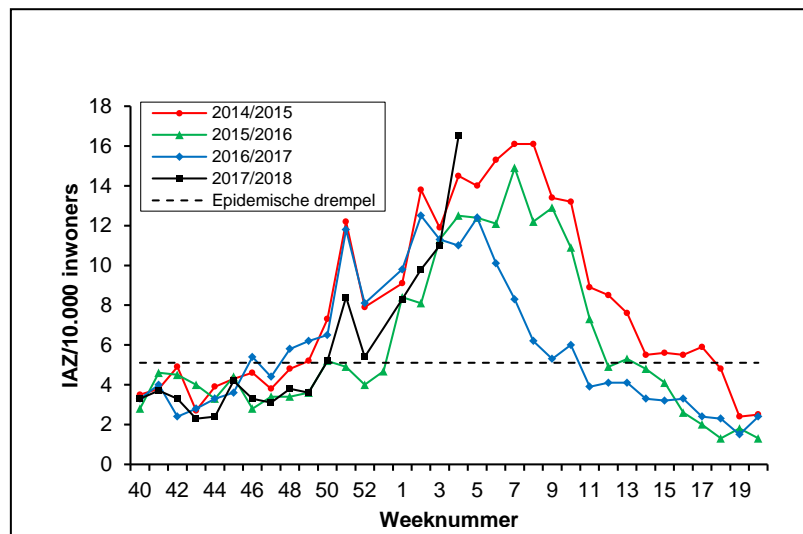

Fig. 2. Aantallen door peilstationhuisartsen geregistreerde patiënten met IAZ in 2014-2018 per week en per 10.000 inwoners (bron: NIVEL). De stippellijn geeft de epidemische drempel weer.

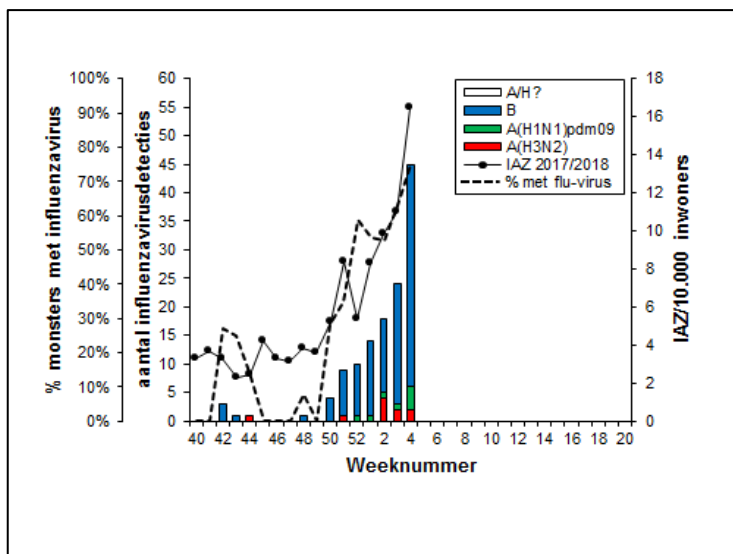

Fig. 3. Aantallen monsters van huisartspatiënten met een IAZ waarin influenzavirus is gedetecteerd en het percentage monsters waarin een influenzavirus werd aangetroffen (assen links), en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (as rechts) (bron: resp. RIVM en NIVEL).

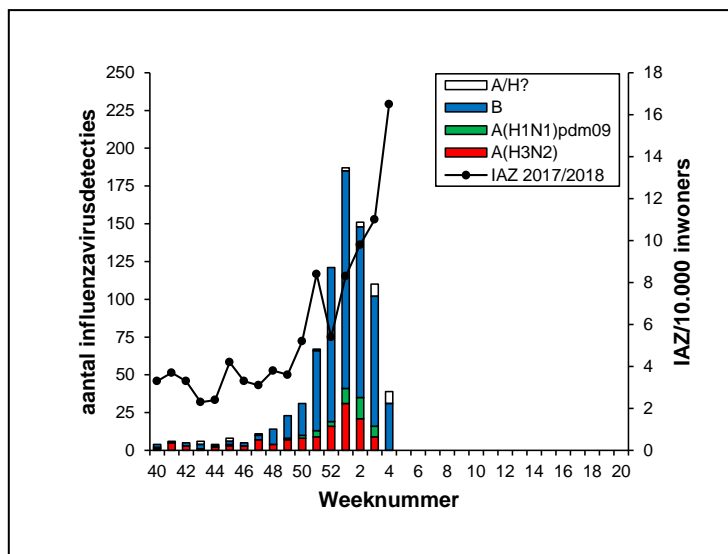

Fig. 4. Aantallen door Erasmus MC gedetecteerde en naar Erasmus MC vanuit diagnostische laboratoria opgestuurde virussen (as links) en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (as rechts). De virusdetectie "trendbreuk" rond week 2 is toe te schrijven aan nieuwe afspraken voor inzending van monsters, niet aan veranderingen in epidemische activiteit (bron: resp. EMC en NIVEL).

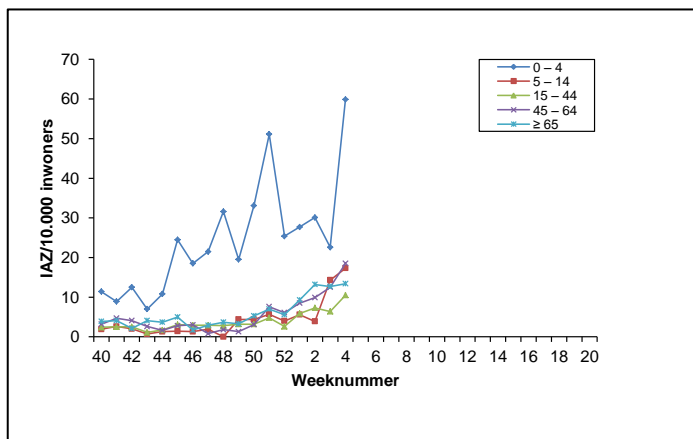

Fig. 5. Leeftijdverdeling van het aantal door peilstation-huisartsen geregistreeerde IAZ per week en per 10.000 inwoners (bron: NIVEL).

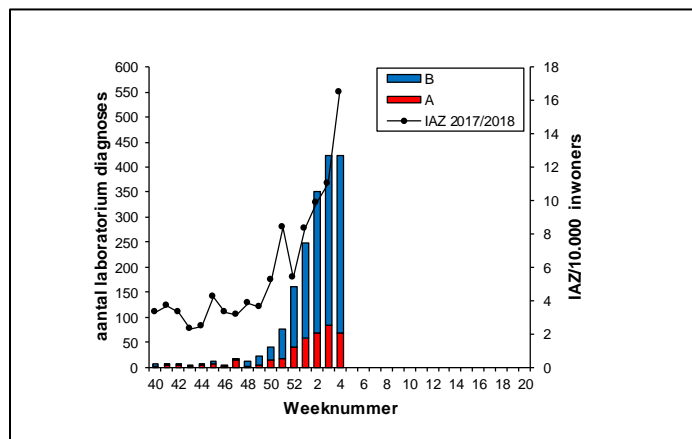

Fig. 6. Aantallen diagnoses van influenzavirus infecties gerapporteerd door de diagnostische laboratoria deelnemend aan de virologische weekstaten (as links) en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (as rechts). De laatste week is altijd een onderrapportage omdat op moment van data extractie nog niet alle laboratoria hun data hebben gerapporteerd. (bron: resp. virologische weekstaten en NIVEL).

Samenstelling van het influenzavaccin voor het seizoen 2017/2018

De WHO heeft de samenstelling van het vaccin voor het noordelijk halfrond voor 2017/2018 als volgt vastgesteld:

- A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09-like virus;
- A/Hong Kong/4801/2014 (H3N2)-like virus;
- B/Brisbane/60/2008-like virus (B/Victoria/2/87-lijn).

In Nederland volgt het Nationaal Programma Grieppreventie dit advies en wordt het trivalent vaccin met bovenstaande samenstelling gebruikt.

Colofon

Deze Nieuwsbrief komt tot stand door samenwerking van de volgende instanties en personen:

NIVEL, Utrecht
 Dr. Gé Donker, huisarts en epidemioloog
 Coördinator peilstations, NIVEL Zorgregistraties eerste lijn

NIC: Prof. dr. Marion Koopmans, directeur

Erasmus MC, Rotterdam
 Prof. dr. Ron Fouchier

RIVM, Bilthoven
 Dr. Adam Meijer
 Drs. Marit de Lange
 Dr. Anne Teirlinck

Redactiesecretariaat:
 Maria Silva
 Nationaal Influenza Centrum
 Afdeling Viroscience, Erasmus MC, Postbus 2040,
 3000 CA Rotterdam

De Nieuwsbrief ook op Internet:
<http://www.erasmusmc.nl/viroscience>
<http://www.nivel.nl>
<http://www.rivm.nl/Griep>

Nieuwsbrief
 Influenza-Surveilliance
 2017-2018